

Sygn. akt I.Ca 258/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski (spr.)
Sędziowie:	SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2017 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. A.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda P. A.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 26 kwietnia 2017r., sygn. akt I C 254/16

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda P. A. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II – giej instancji.

SSO Cezary Olszewski SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz

Sygn. akt: I. Ca. 258/17

UZASADNIENIE

Powód P. A. wystąpił przeciwko (...) S.A. w W. z pozwem o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, domagając się zapłaty kwoty 2.510,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. 04.03.2016 r. do dnia zapłaty. Nadto, domagał się zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych, w tym również opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż jego pojazd marki H. (...) o nr rej. (...), w dniu 24.06.2015 r. uległ kolizji drogowej, za którą odpowiedzialność ponosi pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W.. Podkreślił, iż po zgłoszeniu szkody, pozwany

uznał swoją odpowiedzialność, sporządził kosztorys i wyliczenia szkody oraz wypłacił mu należne odszkodowanie. W wyniku przedmiotowego zdarzenia został jednak pozbawiony możliwości użytkowania własnego samochodu na okres likwidacji szkody, który między innymi objął okres od dnia zdarzenia do momentu wypłaty odszkodowania przez pozwanego. Zatem, w związku z zaistniałą szkodą, powód wynajął pojazd zastępczy na okres 19 dni, celem wykorzystania go głównie do potrzeb życia codziennego. Podniósł, iż pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę, lecz nie wypłacił powodowi odszkodowania za najem pojazdu zastępczego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 08.03.2016 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 74/16 Sąd Rejonowy w Augustowie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany (...) S.A. w W. złożył sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, albowiem powód nie wykazał w żaden sposób, że pojazd zastępczy był mu potrzebny. Pozwany wskazał, iż szkodę rozliczono metodą kosztorysową, gdyż powód nie udokumentował naprawy przedmiotowego pojazdu, a zatem miał możliwość poruszania się nim i nie wystąpiła konieczność najmu pojazdu zastępczego. Nadto, podniósł, iż przekazana przez powoda dokumentacja wskazuje, iż pojazd zastępczy marki S. (...) był wynajmowany od dnia 24.06.2015 r. do dnia 13.07.2015 r., natomiast dostarczona w dniu 24.08.2015 r. dokumentacja zdjęciowa uwzględniająca dodatkowe uszkodzenia pojazdu powoda wskazuje na to, że pojazd nie był jeszcze naprawiony, zatem powód przez ponad miesiąc po zakończeniu najmu pojazdu zastępczego, użytkował swój nienaprawiony samochód.

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Augustowie oddalił powyższe powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał zwrócić od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Augustowie) na rzecz powoda kwotę 71,50 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na opinię biegłego sądowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Dnia 24.06.2015 r. doszło do zdarzenia drogowego, wskutek którego uszkodzeniu uległ należący do powoda P. A. samochód marki H. (...) o nr rej. (...). Powód, w dacie zaistnienia szkody, korzystał z ochrony ubezpieczeniowej pozwanego.

Pozwany (...) S.A. w W. uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, a wskutek wszczętego postępowania szkodowego, sporządzono kosztorys, dokonano wyliczenia szkody, na podstawie którego wypłacono powodowi należne odszkodowanie.

W okresie od dnia 24.06.2015 r. do dnia 13.07.2015 r. powód wypożyczył samochód zastępczy, marki S. (...) o nr rej. (...), na okres likwidacji szkody.

Pismem z dnia 02.02.2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.510 zł tytułem najmu auta zastępczego z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 08.02.2016 r. pozwany odmówił wypłaty żądanej kwoty tytułem zwrotu kosztów za wynajem pojazdu zastępczego, albowiem uszkodzenia pojazdu nie umożliwiały jazdy, a po dokonaniu oględzin przedmiotowego pojazdu można było samochód użytkować i podstawić do naprawy po uzgodnieniu kosztów naprawy, po otrzymaniu przez warsztat kompletu części i w czasie kiedy warsztat będzie gotowy zająć się naprawą pojazdu powoda.

Uszkodzenia pojazdu H. (...) o nr rej. (...) należące do powoda na skutek kolizji z dnia 24.06.2016 r. uniemożliwiły jazdę tym autem, mając na uwadze względy bezpieczeństwa jazdy oraz możliwości jezdne samochodu.

Oprócz uszkodzonego pojazdu, powód posiada jeszcze jeden 5-osobowy samochód dostawczy marki F. (...) rok produkcji 1987.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd ten wskazał, że wprawdzie zwrot kosztów wynajmu samochodu zastępczego za okres oczekiwania na naprawę samochodu mieści się w ramach normalnego, adekwatnego związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. i jest objęta zakresem obowiązku naprawienia szkody przez ubezpieczyciela w ramach odpowiedzialności OC, niemniej jednak nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika.

W ocenie Sądu Rejonowego, powód obowiązany był do zmniejszenia rozmiarów szkody. Zmniejszenie zaś szkody mogło wyrażać się w korzystaniu z drugiego pojazdu, w sposób dotychczasowy. Zdaniem Sądu Rejonowego, bezpodstawne były twierdzenia powoda, iż użytkowanie drugiego samochodu było niemożliwe, ponieważ jest on 5-osobowy, z przestrzenią dostawczą i spala więcej paliwa i w związku z tym zachodzą podstawy do wynajęcia samochodu zastępczego. Sąd Rejonowy wskazał, że używanie drugiego samochodu nawet w sposób sporadyczny, przy jednoczesnej konstatacji, że jest on jezdny, uzasadnia celowość wykorzystania go w sposób ekwiwalentny, w sytuacji gdy ulegnie uszkodzeniu samochód użytku codziennego. Z tych przyczyn Sąd Rejonowy uznał, że poniesione przez powoda koszty najmu samochodu zastępczego nie były celowe i ekonomicznie uzasadnione. Szkoda zaistniała po stronie powoda mogła być bowiem wyeliminowana za pomocą korzystania z drugiego pojazdu.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800), zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w zakresie pkt I i II i zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że:

a) w przypadku powoda nie było uzasadnione korzystanie z wynajętego samochodu zastępczego, gdyż powód oprócz uszkodzonego pojazdu H. (...) miał w spornym okresie inny pojazd – F. (...), podczas gdy uszczerbek majątkowy w mieniu powoda polegał na tym, że po zdarzeniu z dnia 24.06.2015 r., za które odpowiedzialność ponosi pozwany, powód nie mógł korzystać z obu posiadanych pojazdów, a tylko z jednego przez co – gdyby nie wynajem samochodu zastępczego – życie codzienne powoda musiałyby ulec przeorganizowaniu, a on sam musiałby zgodzić się na daleko idące wyrzeczenia, co stałoby w sprzeczności z zasadą pełnego naprawienia szkody,

b) powód mógł zaspokoić swoje potrzeby bez korzystania z wynajętego samochodu zastępczego z uwagi na posiadanie innego pojazdu F. (...), podczas gdy pojazd ten – niezależnie od potrzeby korzystania przez powoda z dwóch pojazdów – nie mógł zastąpić uszkodzonego pojazdu H. (...), a to z następujących względów:

- uszkodzony samochód H. (...) to duży i wygodny samochód osobowy, a samochód F. (...) to samochód dostawczy, niezapewniający takiego samego poziomu bezpieczeństwa i komfortu,
- pojazd F. (...), choć w spornym okresie był „jezdny”, to posiadał mankamenty uniemożliwiające jego bezpieczne i komfortowe użytkowanie, obejmujące pocięty i skorodowany zderzak tylny, uszkodzoną klamkę drzwi przednich oraz zniszczoną, porwaną i brudną tapicerkę foteli,
- pojazd F. (...), w przeciwieństwie do uszkodzonego pojazdu H. (...) jest pięciomiejscowy tylko teoretycznie, albowiem 3 miejsca znajdują się w przestrzeni ładunkowej, gdzie szyby są zaklejone i gdzie nie ma drzwi dla pasażerów, co uniemożliwiało przewożenie na tylnych miejscach brata powoda z amputowaną nogą,
- pojazd F. (...) jest mniej ekonomiczny od uszkodzonego pojazdu H. (...).

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 2.510,00 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, jak też zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na apelację, pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego zgodnie z załączonym spisem kosztów, a w przypadku jego braku – według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie okazała się uzasadniona.

Sąd Okręgowy podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, przyjmując je za podstawę także własnego rozstrzygnięcia i odwołuje się do nich bez potrzeby ich powtarzania. Zdaniem Sądu Okręgowego, ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy została przeprowadzona zgodnie z regułami logicznego myślenia i zasadami doświadczenia życiowego. Podkreślić należy, że Sąd Rejonowy wydał orzeczenie w sprawie w oparciu o wszechstronne rozważenie materiału dowodowego i podstawy rozstrzygnięcia w sposób wyczerpujący przedstawił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika bowiem, iż Sąd I instancji dokonał wnikliwej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w sposób wyczerpujący i logiczny uzasadnił, na jakiej podstawie dokonał merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 361 k.c. zawartego w apelacji, na wstępie rozważań należy nadmienić, iż w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z odpowiedzialnością gwarancyjną zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest określona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu przy ubezpieczeniu OC konieczne jest sięgnięcie do ogólnych reguł kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te, nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Zobowiązany do naprawienia szkody ponosi więc odpowiedzialność za wszystkie normalne następstwa zdarzenia, pozostające z tym zdarzeniem w adekwatnym związku przyczynowym. Oceny czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy.

Niewątpliwie normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, w sytuacji jego uszkodzenia lub zniszczenia. Zasadniczo więc normalnym następstwem uszkodzenia lub zniszczenia pojazdu jest konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego i koszty takiego najmu stanowią stratę określoną w art. 361 § 2 k.c. O ile jednak zasada pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o konieczności zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na pokrycie kosztów czasowego używania pojazdu zastępczego w związku z niemożliwością korzystania z dotychczasowego pojazdu z uwagi na jego uszkodzeniu lub zniszczenie, to nie oznacza to, że pokryte mają zostać wszelkie poniesione koszty wynajęcia pojazdu zastępczego. W każdym przypadku ocenić należy, czy wydatek był niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka transportowego, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Za szkodę można zatem uznać tylko koszty niezbędne, rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego, którego obciąża ciężar dowodu wysokości szkody. Łączy się to z ciężącym na poszkodowanym obowiązkiem podejmowania działań zmierzających do zminimalizowania szkody. Brak z jego strony takich działań nie może zwiększać obowiązku odszkodowawczego osoby obowiązanej do naprawienia szkody (por. wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11).

Odnosząc się do niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że w dacie kolizji drogowej powód, oprócz uszkodzonego pojazdu, posiadał także inny pojazd marki F. (...) i nic nie stało na przeszkodzie, aby był on wykorzystywany przez powoda. Stan techniczny tego pojazdu, na który wskazywał powód w apelacji ukazują jedynie ślady normalnego jego użytkowania, zaś opisywane uszkodzenia są nieznaczne. Poza tym zauważyć trzeba, że wynajęty przez powoda pojazd był niższej klasy niż pojazd uszkodzony, podobnie jak inny pojazd posiadany przez powoda. Uzasadniony jest więc wniosek, że koszty wynajęcia pojazdu zastępczego o zbliżonej klasie do pojazdu marki F. (...) były zbędne. Należy przy tym podkreślić, że nie jest powiedziane, iż wolny pojazd znajdujący się w posiadaniu powoda ma odpowiadać komfortowi pojazdu uszkodzonego i w pełni rekompensować szkodę, którą strona powodowa poniosła.

W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa nie wykazała, by koszty najmu pojazdu stanowiły wydatek ekonomicznie uzasadniony.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Uwzględniając wynik postępowania odwoławczego, o kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.).

SSO Cezary Olszewski SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz